

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019****Part-I, Paper - 1, English 1st Language**

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 80

(Write answers in Answer booklet only)

- I. Fill in the blanks with appropriate forms of verb. 5X1=5**
1. I have just _____ (finish) my home work.
 2. Look! Sara _____ (go) to the movie.
 3. I _____ (pay) the fee tomorrow. I don't have money now.
 4. The moon _____ (shine) at night.
 5. We _____ (leave) the place before the flood waters submerged it.
- II. Fill in the blanks with 'a', 'an', or 'the'. 5X1=5**
1. My aunt gave me _____ orange.
 2. Will you please lend me _____ one rupee note?
 3. She has bought _____ umbrella.
 4. He has brought _____ uniform for his son.
 5. Kalidasa is _____ Shakespeare of the east.
- III. Fill in the blanks with suitable prepositions. 5X1=5**
1. We have been playing chess _____ an hour.
 2. The house has been vacant _____ four months.
 3. The river is _____ the bridge.
 4. I have come _____ foot.
 5. Ram sits _____ Kumar and Ravi.
- IV. The appropriate Modal from the choice given in blanks: 5X1=5**
1. It _____ rain soon.
a) Can b) Could c) Will d) Ought
 2. _____ you please stop talking?
a) Might b) Ought c) Must d) Will
 3. You _____ go only when you have finished your work.
a) Can b) Must c) Will d) Ought
 4. I _____ learn English and nobody can stop me.
a) Can b) Must c) Ought d) Would
 5. One _____ obey one's parents.
a) Can b) Could c) Will d) Should

- V. **Answer any two of the following questions.** **2X15=30**
1. What, according to her niece, was Mrs. Sappleton's tragedy?
 2. Describe the story Delia made up to make her husband believe she was giving music.
 3. Describe how Schatz's father looked after the sick boy and removed his fear of death?
 4. Describe the encounter of Sher Singh with the herd of elephants.
- VI. **Answer any two of the following questions.** **2X10=20**
1. Sketch the character of 'Deepak' in the story 'The Thief'?
 2. How did the picture of the middle-aged man in dark suit give Datta an idea?
 3. What was the surprised bank manager's final question? What was Mr. Foreman's answer?
 4. How Gopini Karunakar used the technique story with in a story in "The Moon in the Earthen Pot"?
- VII. **Given below are some passages. Transform the passage as instructed without changing the tense and meaning of the sentences. Answer any two passages.** **2X5=10**
1. (Given passage from **The Thief**)
I found myself on the maidan and sat down on a bench with my feet tucked up under my haunches. The night was a little cold, and I regretted not having brought Arun's blanket along. A light drizzle added to my discomfort. Soon it was raining heavily. My shirt and my pyjamas stuck to my skin and a cold wind brought the rain whipping across my face.
(Change from the **Ist** person narrative to **IIIrd** Person narrative)
 2. (Given passage from **The Verger**)
But his thoughts did not appear on Albert Edward's clean-cut and distinguished features. He stood in a respectful but not obsequious attitude. He had been in service before he was appointed to his ecclesiastical office, but only in very good houses, and his deportment was irreproachable. He was tall, spare, grave and dignified. He looked, if not like a duke, at least like an actor of the old school who specialised in dukes' parts. He had tact, firmness, and self-assurance. His character was unimpeachable.
(Change from the **IIIrd** person narrative to **Ist** Person narrative)
 3. (Given passage from **The Gold Frame**)
'I wish you could see the drawing room, Joe, and the rugs! And Clamentina has such a funny little cough. I hope she is stronger than she looks. Oh, I really am getting very fond of her; she is so gentle and noble.
(Change from the **Ist** person narrative to **IIIrd** Person narrative)
 4. (Given passage from **My Brother, My Brother**)
Towards midnight he heard the second river ahead of him. He heard it from far away, a steady roar of flood. When he came out on the shore, he saw it. He looked for the bridge. He could hear the river grinding its teeth. Even he would swim alone, he would be lost.
(Change from the **IIIrd** person narrative to **Ist** Person narrative)

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019****Part-I, Sanskrit (2nd Language) - Paper - 1**

(रघुवंशमहाकव्यम् (पञ्चमसर्गः) कालिदासकृतम् -महाकविदण्डिविरचितं दशकुमारचरितम् (पूर्वपीठिका)

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येनोत्तरं लिखत। 5x1=5

- (१) रघुगुरुः कः ?
 (२) विश्वजिद्यागं कः कृतवान् ?
 (३) वरतन्तोः शिष्यः कः ?
 (४) राजहंसः कुत्र राजा आसीत् ?
 (५) अवन्तीसुन्दर्याः विवाहः केन सह जातः ?

II. समीचीनमुत्तरमेकेन वाक्येन लिखत। 5x1=5

- (१) राजहंसस्य पत्नी का ?
 (२) वसुमत्याः पतिः कः ?
 (३) मानसारः कः ?
 (४) कौत्सस्य गुरोः नाम किम् ?
 (५) रघोः पत्न्याः नाम किम् ?

III. यथायथं योजयत। 10x1=10

(खण्ड - क)

- (१) दण्डी
 (२) ब्रह्मण्डच्छत्रदण्डः
 (३) वैदर्भः
 (४) प्रतीपः
 (५) नर्मदा
 (६) प्रहारवर्मा
 (७) बालचन्द्रिका
 (८) सुवृत्ता
 (९) अनेकपः
 (१०) मातङ्ग

(खण्ड - ख)

- (अ) राजा भोजः
 (आ) कार्तवीर्यवंशधरः
 (इ) पदलालित्यम्
 (ई) मिथिलानरेशः
 (उ) मङ्गलपद्यांशः
 (ऊ) रेवा
 (ऋ) गजः
 (ए) विन्ध्याटवीभूसुरः
 (ऐ) बन्धुपालकन्या
 (ओ) रत्नोद्भवपत्नी

- IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।** **2x15=30**
- (१) रघुवंशे पञ्चमसर्गे कौत्सागमनं विशदयत ।
(२) दण्डिनः पदलालित्यम् इति सूक्तिं विशदयत।
(३) दशकुमारचरिते राजहंसस्य राज्यशासनं वर्णयत ।
(४) अवन्तिसुन्दर्याः पूर्वजन्मवृत्तान्तं वर्णयत।
(५) कुमाराणाम् उत्पत्तिं प्रतिपादयत।
- V. प्रश्नत्रयं समाधत्त।** **3x10=30**
- (१) अजस्य यौवनावस्थं वर्णयत।
(२) राजवाहनस्य युद्धयात्रां चित्रयत ।
(३) दशकुमारचरितस्य मङ्गलपद्यं व्याख्यात ।
(४) काल्याः स्वभावं प्रतिपादयत ।
(५) “उपमा कालिदासस्य” सोदाहरणं निरूपयत।
- VI. यथेच्छं वाक्यद्वयं ससन्दर्भं व्याख्यात।** **2x5=10**
- (१) कौत्सः प्रपेदे वरतन्तु शिष्यः ।
(२) सः मृण्मयः पात्रे निधाय अर्घ्यम् ।
(३) वासवधैर्यलोपी ।
- VII. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं व्याख्यात।** **2x5=10**
- (१) राजन् ! इह जन्मनि भवतः शाप फलाभावो भवतु।
(२) दैवबलेन मां निर्जित्य मद्भाग्यं राज्यमनु भवति।
(३) रघुराजस्य जैत्रयात्रां वर्णयत ।

Roll No

Code No: 9191108

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019

Part-I, History of Sanskrit Literature - Paper - 1

(संस्कृतसाहित्येतिहासः)

Time 1^{1/2} hrs.]

[Max. Mark: 50

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येनोत्तरं लिखत। 20x1=20

- (१) ऋग्वेदस्य अक्षरसंख्या कति ?
- (२) छन्दः वेदस्य किमङ्गरूपं भवति ?
- (३) 'त्रयी' पदेन कस्य ग्रहणं भवति ?
- (४) श्लोकसंग्रहस्य रचयिता कः ?
- (५) अथर्ववेदे कति काण्डानि सन्ति ?
- (६) ऋग्वेदस्य ब्राह्मणग्रन्थद्वयं किम् ?
- (७) उपनिषदः शब्दस्यार्थः कः ?
- (८) कथासरित्सागरस्य रचयिता कः ?
- (९) बृहत्कथा केन रचिता ?
- (१०) वेदस्य षडङ्गेषु शिक्षायाः स्थानं किम् ?
- (११) महाभारते कति श्लोकाः सन्ति ?
- (१२) मद्ध्यमित्युक्ते किं किं पुराणद्वयं ग्राह्यते ?
- (१३) शुकसप्ततिः केन रचिता ?
- (१४) त्रिस्कन्धात्मकं शास्त्रं किम् ?
- (१५) ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति ?
- (१६) पवमानस्य कः अर्थः ?
- (१७) अथर्ववेदे कति काण्डानि सन्ति ?
- (१८) कति महापुराणानि सन्ति ?
- (१९) पुराणलक्षणं लिखत ?
- (२०) वेदाङ्गानि कति ?

II. एकमधिकृत्य बृहन्निबन्धं लिखत। 1x10=10

- (१) अष्टादशपुराणानां सामान्यपरिचयं कुरुत।
- (२) वेदानां परिचयं सविस्तरं प्रतिपादयत।

[P.T.O]

III. यथेच्छं द्वयोः टिप्पणीं लिखत।

2x5=10

- (१) विष्णुपुराणम्
- (२) वेदाङ्गानि
- (३) रामायणम्
- (४) व्याकरणम्

IV. यथेच्छं पञ्चानां समाधानं लिखत।

5x2=10

- (१) मैक्समुल्
- (२) कथासरित्सागरः
- (३) महोपपुराणानि कति? तेषां नामानि कानि?
- (४) महाभारतम्
- (५) सामवेदः
- (६) वेदाङ्गानि कति? तेषां नामानि कानि?

000

Roll No

Code No: 9191109

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2019

Part - I - Paper - 1, Environmental Studies

Time 1 ½ hrs

Max. Mark:50

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer any Four Questions: 4x5=20

- (1) Describe the energy flow in ecosystem.
- (2) Write about need for public awareness about environment.
- (3) What are energy resources? Explain about solar and wind energy.
- (4) Explain the effects of air pollution on human health.
- (5) Mention the values/services of biodiversity .
- (6) Briefly explain the wildlife protection act.
- (7) Describe the different environmental movements in India.

II. Answer any Three Questions: 3x10=30

- (1) Define ecosystem? Explain the different components in aquatic ecosystem.
- (2) What is meant by deforestation? Describe the reasons and effects of deforestation.
- (3) Write an essay on soil pollution.
- (4) Explain about bio-geographical classification of India?
- (5) What are natural disasters? Explain the causes, effects and remedial measures of floods and earthquakes.
- (6) How the population growth impact on environment and natural resources.

OOO

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019****Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Sahitya****(प्रतापरुद्धीयम् (नायक-काव्य-गुण-दोषप्रकरणानि))**

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)**I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। 20x1=20**

- (१) प्रतापरुद्धीयस्य कर्ता कः ?
- (२) को नाम अविमृष्टविधेयांशः ?
- (३) रीतिर्नाम का ?
- (४) अर्थदोषः कति ?
- (५) काव्यगुणाः कति ?
- (६) माधुर्यगुणस्य किं लक्षणम् ?
- (७) कीदृशं वाक्यं पुनरुक्तिमत् भवति ?
- (८) नारिकेलपाकः कः ?
- (९) दोषाणां सामान्यलक्षणं किम् ?
- (१०) कति रीतयः ?
- (११) द्वाक्षापाकस्य लक्षणं किम् ?
- (१२) कति शब्दवृत्तयः ?
- (१३) अभिधायाः प्रभेदाः कति सन्ति ?
- (१४) शृङ्गारनायिकाः कतिविधाः ?
- (१५) चत्वारः नायकाः के ?
- (१६) प्रतापरुद्धीयस्य मङ्गलश्लोके कस्याः स्तुतिः वर्तते ?
- (१७) महाकुलीनता नाम का ?
- (१८) चित्रकाव्यं कतिविधम् ?
- (१९) 'कान्तासम्मितम्' इत्यत्र सम्मितशब्दस्य अर्थः कः ?
- (२०) चम्पूकाव्यस्य लक्षणं किम् ?

II. द्वयोः सविस्तरम् उत्तरं लिखत। 2x15=30

- (१) अर्थदोषाः के ? सलक्षणोदाहरणं निरूपयत।
- (२) गुणान् सोदाहरणं निरूपयत।
- (३) काव्यगुणाः के ? यथेच्छं दशगुणान् विशदयत।
- (४) नायकभेदान् विशदयत सोदाहरणम् लिखत।

III. त्रयाणाम् उत्तरं लिखत।

3x10=30

- (१) लक्षणाशक्तेः लक्षणं सभेदान् स्पष्टयत।
- (२) कौशिक्यादि वृत्तयः काः ? निरूपयत।
- (३) गुणीभूतव्यङ्ग्यप्रभेदाः के ? विशदयत।
- (४) धीरोदात्तधीरोद्धतयोः लक्षणोदाहरणं लिखत।
- (५) चित्रकाव्यं सभेदम् आलोचयत।

IV. चतुर्णां टिप्पणीः आरचयत।

4x5=20

- (१) दक्षिणनायकः।
- (२) रीतिः।
- (३) शमः।
- (४) वाक्यदोषाः।
- (५) विद्यानाथः।
- (६) धीरललितः।

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri First Year Annual Examination May/June, 2019****Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Vyakarana**

(वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (पञ्चसन्ध्यन्तप्रकरणम्, शब्दाधिकारे हलन्तप्रकरणम्, अव्ययप्रकरणं च)

Time 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)****I. समीचीनमुत्तरं चिनुत। 10x1=10**

- (१) उपदेशेऽजनुनासिक इत् इति सूत्रेण का सञ्ज्ञा विधीयते ।
क) इत्सञ्ज्ञा ख) पदसञ्ज्ञा ग) अनुनासिकसञ्ज्ञा
- (२) पूर्वत्रासिद्धम् इति कीदृशं सूत्रम् ।
क) अधिकारसूत्रम् ख) सञ्ज्ञासूत्रम् ग) विधिसूत्रम्
- (३) चादयोऽसत्त्वे इति सूत्रेण किं विधीयते ।
क) निपातसञ्ज्ञा ख) गतिसञ्ज्ञा ग) उपसर्गसञ्ज्ञा
- (४) संयोगसञ्ज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ।
क) संयोगे गुरु ख) हलोऽन्तराः संयोगः ग) दीर्घं च
- (५) मिदचोऽन्त्यात् परः इति कीदृशं सूत्रम् ?
क) अधिकारसूत्रम् ख) विधिसूत्रम् ग) परिभाषासूत्रम्
- (६) डिच्च इति सूत्रं कस्य सूत्रस्य अपवादभूतम् ।
क) आदेः परस्य ख) अनेकाल्शित् सर्वस्य ग) अलोऽन्त्यस्य
- (७) उपेन्द्रः इत्यत्र केन सूत्रेण गुणः ?
क) अदेङ्गुणः ख) आद्गुणः ग) इको गुणवृद्धी
- (८) स्वरादितिपातमव्ययम् इति सूत्रेण किं विधीयते ।
क) स्वरसञ्ज्ञा ख) निपातसञ्ज्ञा ग) अव्ययसञ्ज्ञा
- (९) अव्ययीभावश्च इति सूत्रं किं विधत्ते ।
क) अव्ययीभावसञ्ज्ञाम् ख) अव्ययीभावसमासम् ग) अव्ययसञ्ज्ञाम्
- (१०) श्यप्श्यनोः नित्यम् इति सूत्रेण किं विधीयते ?
क) नुमागमः ख) पुगागमः ग) अमादेशः

II. रिक्तस्थानानि पूरयत । 10x1=10

- (१) हकारादिषु अकारः
- (२) स नवविधोऽपि प्रत्येकम्द्धिधा ।
- (३) प्र पराएते प्रादयः ।
- (४) निमित्तं विनाशोन्मुखंकुर्वन्तीत्यर्थः ।

(अनुवर्तते.....)

- (५) गुरो.....प्राचाम् ।
 (६) यरोऽनु.....।
 (७) ऋविग्।
 (८) एकाचो.....।
 (९)उपाधायाः ङिकति ।
 (१०) तेन सपाद..... शास्त्रमसिद्धम् ।

III. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

3x10=30

- (१) आभ्यन्तरप्रयत्नान् बाह्य प्रयत्नान् च विवृणुत ।
 (२) एत्येधत्यूत्सु इति सूत्रं यथाग्रन्थं व्याख्यात ।
 (३) धातोस्तन्निमित्तस्यैव इति सूत्रं सदलकृत्यं व्याख्यात ।
 (४) अष्टाभ्य औश्-इति सूत्रं यथाग्रन्थं व्याख्यात ।
 (५) इत्सञ्ज्ञाविधायकसूत्रे व्याख्यात ।

IV. चतुर्णां प्रक्रियां असूत्रं साधयत ।

4x5=20

- (१) मध्वरिः ।
 (२) लिट् ।
 (३) विश्वौहः ।
 (४) चतुर्णाम् ।
 (५) मघवा ।
 (६) उष्णिक् ।
 (७) स्वनडुत् ।

V. प्रश्नद्वयं समाधेयम् ।

2x15=30

- (१) अदसोऽद्वेः पृथङ् मुत्वं केचिदिच्छन्ति लत्ववत्।
 केचिदन्त्यसदेशस्य नेत्येकेऽसेर्हि दृश्यते।। इति श्लोकसहितम् अदसोऽसेर्दादु दोमः इति सूत्रं व्याख्यात ।
 (२) अछौ अचछा अचशा अशाविति चतुष्टयम् ।
 रूपाणामिह तुक्छत्वचलोपानां विकल्पनात् ।। इति श्लोकसहितं शि तुक् इति सूत्रं व्याख्यात ।
 (३) ईषदर्थे क्रियायोगे मर्यादाभिविधौ च यः।
 एतमातं डितं विधाद् वाक्यस्मरणयोरडित्।। इति श्लोकसहितं निपात् एकाजनाङ् इति सूत्रं व्याख्यात ।
 (४) द्वित्वं लस्यैव कस्यैव नोभयोरुभयोरपि।
 तवल्कारादिषु बुधैर्बोध्यं रूपचतुष्टयम् ।। इति श्लोकसहितं झरो झरि सवर्णे इति सूत्रं व्याख्यात ।

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri First Year Annual Examination May/June, 2019****Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Phalitha Jyotisha**

(मुहूर्तचिन्तामणि: (शुभाशुभनक्षत्र, संक्रान्तिगोचरप्रकरणानि)

Time 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)**

- I. एकेन वाक्येनोत्तरयत । 10x1=10**
- (१) मुहूर्तचिन्तामणे: कर्ता कः ?
 - (२) द्विपास्यः नाम कः ?
 - (३) एकादशीतिथे: संज्ञा का ?
 - (४) भम् नाम किम् ?
 - (५) संक्रान्तिः नाम किम् ?
 - (६) सौम्यवासरः नाम कः ?
 - (७) स्थिरकरणानि कति ?
 - (८) मेष-तुला संक्रान्ते: नाम किम् ?
 - (९) मृदुनक्षत्राणि कानि ?
 - (१०) का नाम तिथिः ?
- II. रिक्तस्थानानि पूर्यत । 10x1=10**
- (१) नन्दातिथिःभवति।
 - (२) सूर्यचन्द्रमसोः गत्यन्तरं किंउच्यते ।
 - (३) संवत्सराणां संख्या कति।
 - (४) सूर्यस्य एकराशीभोगकालःउच्यते ।
 - (५) अश्विनी नक्षत्रस्य देवता कः।
 - (६) चैत्रमासे कः राशिः शून्यः.....।
 - (७) अधिमासः नाम कः।
 - (८) कृत्तिकानक्षत्रस्य स्वामी कः।
 - (९) रिक्तातिथयः का।
 - (१०) गुरुः एकस्मिन् राशौतिष्ठति ।
- III. प्रश्नद्वयस्य लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । 2x15=30**
- (१) संक्रान्तिभेदं सप्रमाणं लिखत ।
 - (२) ग्रहाणां वेधस्थानानि लिखत ।
 - (३) पञ्चाङ्गविषये विस्तरेण परिचयः देयः ।
 - (४) कुलिकादिमुहूर्ताः लेखनियाः ।

IV. त्रयाणां लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) सप्तविंशतिनक्षत्राणां नामानि तथा तेषां देवतानां नामानि च लिखत ।
- (२) संक्रान्तिफलम् विशदयत ।
- (३) अग्निवासविचारः कुरुत ।
- (४) गोचरस्थानानि विलिख्य कस्यापि ग्रहस्य गोचरफलानि लेखनीयानि ।
- (५) शिल्पविद्यामुहूर्तः लेखनीयः ।
- (६) क्षयाधिमासयोर्लक्षणम् लिखत ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।

4x5=20

- (१) नौकाघटनमुहूर्तः ।
- (२) राशिवशात् संक्रान्तिसंज्ञाः ।
- (३) ताराणां नामानि ।
- (४) त्रिपुष्करयोगः ।
- (५) शून्यतिथयः ।
- (६) भद्राविचारः ।
- (७) ध्रुवादिनक्षत्रसंज्ञाः ।
- (८) परीक्षामुहूर्तः ।

000

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri First Year Annual Examination May/June 2019****Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Advaita Vedanta**

(ईशावास्योपनिषत्, केनोपनिषत् च)

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। 20x1=20

- (१) सर्वं जगत् केन वास्यम् ?
- (२) 'मा गृधः' इत्यस्य कोऽर्थः ?
- (३) अन्धेन तमसावृताः लोकाः के ?
- (४) "कविर्मनीषी" इत्यत्र कविशब्दार्थः कः ?
- (५) कस्य शोकमोहौ न भवतः ?
- (६) "तदेजति तन्नैजती"त्यादि मन्त्रे तच्छब्दार्थः कः ?
- (७) हिरण्मयेन पात्रेण कस्य मुखमपिहितम् ?
- (८) 'यद्धाचाऽनभ्युदितं येन वागभ्युद्यते' किं तत् ?
- (९) येन ब्रह्म अमतमिति ज्ञातं सः ब्रह्म जानाति न वा ?
- (१०) किमिदं यक्षं इत्यजानन्तः देवाः ज्ञातुं प्रथमं किं निदधौ ?
- (११) यक्षं ज्ञातुमागतवतो वायोः पुरतः किं निदधौ ?
- (१२) ब्रह्मणो विजये महीयध्वमिति का कस्मै उक्तवती ?
- (१३) के देवा अतितरामिवान्यान् देवान् प्रति वर्तन्ते ?
- (१४) यत्किञ्चजगत्यां जगत् इत्यस्य कोऽर्थः ?
- (१५) पतति प्रेषितं मनः इति वाक्यस्य अर्थः कः ?
- (१६) ईशावास्योपनिषत् केन वेदेन सम्बद्धा ?
- (१७) जिजीवीषेत् कः ?
- (१८) मनसो जीवयः कः ?
- (१९) तदेव ब्रह्म त्वं विद्धिः, किं रूपम् ?
- (२०) श्रोत्रस्य श्रोत्रम् इत्यस्य तात्पर्यं किम् ?

II. द्वयोः सविस्तरमुत्तरं लिखत। 2x15=30

- (१) "अनेजदेकम्....." इति मन्त्रं व्याख्यात।
- (२) "न तत्र चक्षुर्गच्छति....." इति मन्त्रं व्याख्यात।
- (३) उपनिषद् शब्दार्थं वर्णयत ।
- (४) केनोपनिषदि आत्मस्वरूपवर्णनमन्त्रः कः ? विवृणुत ।

III. त्रयाणामुत्तरं लिखत।

3x10=30

- (१) यस्तु सर्वाणि भूतानीति मन्त्रं व्याख्यात।
- (२) आत्महनो जनाः कुत्र गच्छन्तीति भाष्याशयं विशदयत।
- (३) इह चेदवेदीदथ सत्यमस्तीति मन्त्रं व्याख्यात।
- (४) कथं देवानां यक्षविषयक ब्रह्मज्ञानं जातमिति विवृणुत।
- (५) केनोपनिषत्सारः ।
- (६) 'तेन व्यक्तेन भुञ्जीथाः' आशयं वर्णयत ।

IV. चतुर्णां टिप्पणीर्लिखत।

4x5=20

- (१) मा गृधः कस्य स्वित् धनम्।
- (२) यस्यामतं तस्य मतम्।
- (३) तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि।
- (४) ज्ञानकर्मसुमुच्चयः ।
- (५) ईशावास्योपनिषदः अन्तिममन्त्रार्थः ।
- (६) अत्र ब्रह्म समुक्षुते ।

000

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019****Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2/1, Sahitya**

(शिशुपालवधम् (प्रथमसर्गः) चम्पूरामायणम्-सुन्दरकाण्डः)

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत।** **20x1=20**
- (१) श्रियुक्तं काव्यं किम् ?
 - (२) महतीवीणा कस्य भवति ?
 - (३) भवः कः ?
 - (४) भूतिशब्दस्य अर्थः कः ?
 - (५) चयत्विषं कः धृतवान् ?
 - (६) हस्तिनापुरी केषां राजधानी ?
 - (७) पाण्डुं किं नामकः ऋषिः शशाप ?
 - (८) चम्पूरामायणे कति काण्डानि सन्ति ?
 - (९) कुन्ती कस्य अनुग्रहेण भीमम् अवाप ?
 - (१०) सुन्दरकाण्डे सुन्दरी का ?
 - (११) चम्पूरामायणस्य प्रणेता कः ?
 - (१२) चम्पूकाव्यस्य लक्षणं किम् ?
 - (१३) 'पुण्डरीकः' इति शब्दस्यार्थद्वयं किम् ?
 - (१४) हनुमतः पितुः नाम किम् ?
 - (१५) क्षोणिपतिः इत्यस्यार्थः कः ?
 - (१६) कः स्वहृदये सीतारामौ संस्थापितवान् ?
 - (१७) कस्य पत्नी अम्बालिका आसीत् ?
 - (१८) रावणः सीतामपहृत्य कुत्र स्थापितवान् ?
 - (१९) सती नारी का ?
 - (२०) हविर्भुक् कः ?
- II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत।** **2x15=30**
- (१) रावणस्य पूर्वजन्मवृत्तान्तं वर्णयत।
 - (२) माघस्य कालकृतीरधिकृत्य प्रबन्धमारचयत।
 - (३) चम्पूरामायणस्य कर्तुः भोजस्य परिचयं लिखत ।
 - (४) श्रीकृष्णस्य आतिथ्यं वर्णयत ।

III. यथेच्छं द्वयोः उत्तरं लिखत।

2x10=20

- (१) शिशुपालवधस्य प्रथमाङ्कस्य कथासारं लिखत।
- (२) चम्पूरामायणदिशा सुन्दरकाण्डस्य वैशिष्ट्यं विवेचयत ।
- (३) शिशुपालस्य औद्धत्यं प्रकटयत ।
- (४) चम्पूरामायणस्य मङ्गलपद्यं व्याख्यां कुरुत ।

IV. श्लोकमेकं व्याख्याय तस्य वैशिष्ट्यमुपपादयत।

1x10=10

- (१) ततो हनूमान्दशकण्ठनीतां सीतां विचेतुं पथि चारणानाम् ।
महेन्द्रशैलस्य खगेन्द्रवेगः प्रस्थादुदस्थात्प्रथमानवेगः॥
- (२) त्वत्पित्राहं परित्रातः पूर्वं पर्वतभेदिनः।
तरुमन्नास्मि विपक्षोऽद्य सपक्ष इति मां भज॥
- (३) रजनिचरमभागे वारसीमन्तिनीनां -
करतलकलिताभिर्दीपिकामार्जनीभिः।
दिशि दिशि परिमृष्टं यत्तमस्तत्समस्तं-
हृदययमवजगाहे केवलं रावणस्य॥

V. वाक्यद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यात।

4x5=20

- (१) शरीरभाजं भवदीयदर्शनं व्यनक्ति कालत्रितयेऽपि योग्यताम्।
- (२) नारदः श्रीकृष्णं कथं स्तौति ?
- (३) चयत्विषामित्यवधारितं पुरा।
- (४) क्रमादमुं नारद इत्यबोधि सः ।
- (५) सुन्दरे सुन्दरो रामः सुन्दरे सुन्दरी सीता ।
- (६) हिरण्यपूर्वं कशिपुः प्रचक्ष्यते ।

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri First Year Annual Examination May/June, 2019****Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2, Vyakarana**

(वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (शब्दाधिकारे अजन्तप्रकरणम्, स्त्रीप्रत्ययकारकप्रकरणम् च)

Time 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)**

- I. रिक्तस्थानानि पूरयत ।** **10x1=10**
- (१) धातुं प्रत्ययंस्यात् ।
 (२) स्वौजस.....सुप् ।
 (३) यः प्रत्ययो यस्मात्स्यात् ।
 (४) ह्रस्वान्तात्नुडागमः स्यात् ।
 (५) पूर्वपरासञ्ज्ञायाम् ।
 (६) पदङ्गोमास्प्रभृतिषु ।
 (७) आङि ओसी चस्यात् ।
 (८) उगिदन्तात्डीप्स्यात् ।
 (९) ईप्सिततमवत्कर्मसञ्ज्ञं स्यात् ।
 (१०) अपिः पदार्थ..... ।
- II. समीचीनमुत्तरं चिनुत।** **10x1=10**
- (१) 'कृञः प्रतियत्ने' इति सूत्रे प्रतियत्नः इत्युक्ते ।
 क) गुणाधानम् ख) प्रयत्नः ग) अतियत्नः
- (२) 'कर्तृकर्मणोः कृति' इति सूत्रेण का विभक्तिः विधीयते ।
 क) प्रथमा ख) द्वितीया ग) षष्ठी
- (३) 'षष्ठी चानादरे' सूत्रेण ।
 क) षष्ठीविभक्तिः विधीयते
 ख) सप्तमीविभक्तिः विधायते
 ग) षष्ठीसप्तम्यौ विधीयेते
- (४) द्विपदा इत्यत्र स्त्रीप्रत्ययः कः ।
 क) टाप् ख) डाप् ग) चाप्
- (५) ऊरुदध्नी इत्यत्र स्त्रीप्रत्ययः कः ?
 क) डीप् ख) डीष् ग) डीन्
- (६) बहुव्रीहेरुधसो डीष् इति सूत्रस्य उदाहरणं किम् ।
 क) कुण्डोदनी ख) द्यूदनी ग) अत्यूदनी
 (अनुवर्तते.....)

- (७) रामान्-इत्यत्र केन सूत्रेण णत्वं नास्ति ?
 क) वा पदान्तस्य ख) पदान्तस्य ग) नाज्झलौ
- (८) पतिः समास एव इति सूत्रेण किं विधीयते ।
 क) समासः ख) घिसञ्ज्ञा ग) परनिपातः
- (९) सम्बुद्धौ च इति सूत्रस्य उदाहरणं किम् ।
 क) हे राम ख) हे हरे ग) हे रमे
- (१०) अतोऽम् इति सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?
 क) रामम् ख) हरिम् ग) ज्ञानम्

III. प्रश्नद्वयं समाधेयम् ।

2x15=30

- (१) चर्मणि द्वीपिनं हन्ति दन्तयोर्हन्ति कुञ्जरम् ।
 केशेषु चर्मरिं हन्ति सीम्नि पुष्कलको हतः ॥ इति कारिकासहितं सम्यग्धिकरणे च इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (२) उभसर्वतसोः कार्या धिगुपर्यादिषु त्रिषु ।
 द्वितीयाग्नेडितान्तेषु ततोऽन्यत्रापि दृश्यते ॥ इति कारिकासहितं उपन्वध्याङ्गसः इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (३) शत्रूनगमयत्स्वर्गं वेदार्थं स्वानवेदयत् ।
 आशयच्चामृतं देवान् वेदमध्यापयेद् विधिम् ॥
 आसयत्सलिले पृथ्वीं यः स मे श्रीहरिर्गतिः । इति कारिकासहितं गतिबुद्धि सूत्रं व्याख्यात ।
- (४) सम्प्रदानसञ्ज्ञाविधायकानि सूत्राणि व्याख्यात ।

IV. त्रयाणामुत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) कर्तृकर्मणोः कृति इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (२) कर्तुरीप्सिततमं कर्म इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (३) षष्ठी शेषे इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (४) वनो र च इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (५) सङ्निपातलक्षणो विधिः अनिमित्तं तद्धिघातस्य इति परिभाषा सहितं डेर्यः इति सूत्रं व्याख्यात ।

V. चतुर्णां प्रक्रियां असूत्रं विशदयत ।

4x5=20

- (१) रामाय ।
- (२) रामान् ।
- (३) निर्जरसौ ।
- (४) यूष्णि-यूषणि ।
- (५) सर्विका ।
- (६) कुरुचरी-बहुकुरुचरा ।
- (७) सुरापीती-सुरापीता ।

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri First Year Annual Examination May/June, 2019****Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2, Phalitha Jyotisha**

(बृहज्जातकम् (१-१० अध्यायाः))

Time 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)**

- I. एकेन वाक्येनोत्तरयत । 10x1=10**
- (१) होराशब्दस्य व्युत्पत्तिः ?
 - (२) चन्द्रः कस्य अधिपतिः ?
 - (३) क्रिय इति कस्य राशेः पर्यायः ?
 - (४) षड्वर्गाः के भवन्ति ?
 - (५) सूर्यस्य उच्चस्थानं किम् ?
 - (६) शनेः वर्णः कः ?
 - (७) राजानौ कौ ?
 - (८) आपोक्लिमस्थानानि कानि ?
 - (९) पुत्रादिविचारः केन भावेन कर्तव्यः ?
 - (१०) पृष्ठोदयराशयः के ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत । 10x1=10**
- (१) सूर्यस्य मित्राणिभवन्ति ।
 - (२) केन्द्रस्थानानिभवन्ति ।
 - (३) सत्त्वगुणप्रधानः कः.....।
 - (४) मिथुनराशौ कस्मात् नवांशगणना क्रियते.....।
 - (५) समराशेः प्रथमः होराधिपतिः कः.....।
 - (६) सूर्यस्य मूलत्रिकोणस्थानंभवति ।
 - (७) वाणीदायकः कः.....।
 - (८) स्त्रीग्रहाः के।
 - (९) वियोनि इति शब्देन किं ज्ञायते।
 - (१०) होरा प्रमाणं किम्।
- III. प्रश्नद्वयस्य लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । 2x15=30**
- (१) षड्वर्गाः के ? निरूपयत ।
 - (२) ग्रहाणाम् अरिष्टयोगाः लेखनीयाः ।
 - (३) ग्रहाणां स्वरूपं लिखत ।
 - (४) मानवशरीरे राशीनां स्थानं निरूपयताम् ।

(अनुवर्तते.....)

IV. त्रयाणां लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) मङ्गलाचरणं व्याख्यात ।
- (२) जीवांशेन आजीविकाविचारः कथमिति लिखत ।
- (३) ग्रहाणाम् उच्च-नीचस्थानानि लिखत ।
- (४) राशीनां वर्णं तस्य उपयोगितां च विशदयत ।
- (५) ग्रहाणां दृष्टिविचारं कुरुत ।
- (६) चन्द्राष्टकवर्गं लिखत ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।

4x5=20

- (१) राशिनं नामानि विलिख्य तेषां स्वामिनः के लिखत ।
- (२) केन्द्रादिसंज्ञाः ।
- (३) ग्रहाणां स्थानबलं दिग्बलं च लिखत ।
- (४) किं नाम बालारिष्टम् ।
- (५) ग्रहाणां वर्णाः लेखनीयाः ।
- (६) ग्रहाणां विशेषदृष्टिविचारं लिखत ।
- (७) निषेकेन पुरुषजन्मयोगं लिखत ।
- (८) चन्द्रग्रहदशाफलं लिखत ।

000

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri First Year Annual Examination May/June 2019****Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2, Advaita Vedanta**

(ऐतरेयोपनिषत् पञ्चदशी १-२ प्रकरणे च)

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। 20x1=20

- (१) ऐतरेयोपनिषदः शान्तिमन्त्रस्य आरम्भवाक्यं किम् ?
- (२) आत्मना सृष्टा लोकाः के ?
- (३) लोकसृष्ट्यनन्तरं के सृष्टाः ?
- (४) नासिकाभ्यां किमुत्पन्नम् ?
- (५) कः चक्षुर्भूत्वा अक्षिणी प्राविशत् ?
- (६) सृष्टम् अन्नं कः गृहीतवान् ?
- (७) आदितः गर्भः कुत्र भवति ?
- (८) कति अवस्थाः ?
- (९) इन्द्र इति परोक्षनाम्नः साक्षात् वाचकः कः ?
- (१०) संज्ञानादयः कस्य नामधेयानि भवन्ति ?
- (११) मासाब्दादिषु गतागम्येषु का नोदेति नास्तमेति ?
- (१२) त्रिगुणात्मिका प्रकृतिः सत्त्वशुद्ध्या केन नाम्ना व्यवहियते ?
- (१३) परजीवयोरुपाधी कौ भवतः ?
- (१४) अनात्मसु प्रेम किमर्थं भवति ?
- (१५) योगवित्तमाः कं धर्ममेघशब्देन व्यवहरन्ति ?
- (१६) पञ्चकोशविवेकतः किं बोद्धुं शक्यते ?
- (१७) हृत्पद्मगोलके किं तिष्ठति ?
- (१८) वृक्षस्य स्वगतभेदः कैर्भवति ?
- (१९) आत्मनः सकाशादुत्पन्नः आद्यो विकारः कः ?
- (२०) “एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ” इति कस्य वचनम् ?

II. द्वयोः सविस्तरमुत्तरं लिखत। 2x15=30

- (१) ऐतरेयोपनिषत् आत्मज्ञानपरा इति सिद्धान्तयत।
- (२) ऐतरेयोपनिषदि प्रथमखण्डप्रतिपादितां सृष्टिं विवृणुत।
- (३) नोदेति नास्तमेत्येषा संविदेषा स्वयंप्रभा विवृणुत ?
- (४) पञ्चभूत-ज्ञान-कर्मेन्द्रियाणां नामनिर्देशपूर्वकं स्वरूपविषयादिकं निरूपयत।

III. त्रयाणामुत्तरं लिखत।

3x10=30

- (१) देवार्थं सृष्टस्यान्नस्य पलायनं ग्रहणप्रकारं च निरूपयत।
- (२) “कथन्विदं महते स्या”दित्यादिना किं विचारितमिति लिखत।
- (३) “कोयमात्मेति वयमुपास्महे” इत्यारभ्य कृतं विचारं विशदयत।
- (४) पञ्चीकरणप्रकारं निरूपयत।
- (५) श्रवणादीनां स्वरूपमुक्त्वा समाधिस्वरूपमुपपादयत।
- (६) वृक्षस्येव स्वगतादिभेदत्रयं सद्धस्तुनि न भवतीति निरूपयत।

IV. चतुर्णां टिप्पणीलिखत।

4x5=20

- (१) इन्द्र इत्याचक्षते परोक्षेण।
- (२) वामदेवः।
- (३) प्रज्ञानस्य नामधेयानि भवन्ति।
- (४) प्रतिबन्धः।
- (५) सूक्ष्मशरीरम्।
- (६) प्राणः।

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019****Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 1, Hisotry****(Indian History and Culture upto 1100 A.D.)**

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)**I. Answer the following questions in one word or a sentence each: 15x1=15**

- 1) What is Numismatics?
- 2) Who were the women sanskrit scholars in vedic period?
- 3) Who were the parents of Gouthama Buddha?
- 4) Who was the famous woman Alvar?
- 5) Which Rock-Edict of Ashoka describes the Kalinga War?
- 6) Who Composed the famous Allahabad Inscription?
- 7) Who Patronised "Navaratnas" in his court?
- 8) Who influenced Harshavardhana to embrace Buddhism?
- 9) Who was the founder of Satavahana Dynasty?
- 10) Who wrote a Drama "Mattavilasa Prahasanam"?
- 11) In which war Pulakeshi II was defeated and killed?
- 12) The famous Telugu Poet Aadikavi Nannayya Battu livied in the court of.....
- 13) What are the works of Acharya Nagarjuna?
- 14) The famous temple 'Bruhadeeswara' constructed by.....
- 15) The image of Nataraja is a superb master piece of.....

II. Match the following 5x1=5**A-Group****B-Group**

1) Jain Texts	a) Daughter of Vardhamana Mahaveera
2) Alexander	b) Kalhana
3) Priyadarshana	c) Aristottle
4) Rajatarangani	d) Angas
5) Tirukkural	e) Tiruvalluvar

III. Answer Any Four of the following 4x5=20

- 1) Write about Rivers in India?
- 2) Bhagavatism.
- 3) Gandhara Art.
- 4) Mahamoksha Parishat.
- 5) Nalanda Univerity.
- 6) Raja Raja I

IV. Answer any Three of the following

3x10=30

- 1) Describe the features of Indus valley civilization?
- 2) Write about greatness of Ashoka?
- 3) Discuss on “Golden Age of Guptas”?
- 4) Estimate about Harshavardhana?
- 5) Write an essay on Socio-economic and Religious conditions of Pallavas?

V. Answer any Two of the following

2x15=30

- 1) Explain the sources of Ancient Indian History?
- 2) Describe the Principles and Teaching of Vardhamana Mahaveera?
- 3) Describe the Salient feature of Mauryan Administration?
- 4) Write an essay on the chola Administration?

000

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019****Part-II, 2nd & 3rd - Electives, Paper - 1, English Literature**

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)**I. Answer the following questions in one word/sentence each 10X1=10**

1. In which village does Mr. Bennet's family live?
2. Who is Elizabeth's best friend?
3. What does Mrs. Bennett think all single men are in pursuit of?
4. Who is Mr. Bennett's favourite daughter?
5. How much money does Darcy make every year?
6. What is the name of the Bennet's estate?
7. Who is the governess who betrays Georgiana Darcy?
8. Why does Mr. Collins come to Longbourn?
9. What is the name of the Darcy's sister?
10. What is revealed in Darcy's letter to Elizabeth?

II. Answer the following questions in one word/sentence each. 10X1=10

1. Who is the author of the novel "The Guide"?
2. In which year the novel The Guide was written?
3. Who is the protagonist in the novel The Guide?
4. Who speaks first in Chapter 1?
5. What town is the novel set in?
6. What does Raju's role become at the temple?
7. What nickname did Raju have at the railway?
8. Who was Raju's assistant?
9. Who is Macro's wife in the novel The Guide?
10. What business decision did Raju make after his father passed away?

III. Annotate four of the following passages taking at least two from each section.**4X5=20**

- (A) 1. What was the main idea of Mr. collin's letter?
2. Compare the character of Bingley and Darcy?
3. What is the conclusion of pride and prejudice?
- (B) 1. What is the character sketch of Rosie in the Guide?
2. Is Raju a transformed man by the end of the novel?
3. How does Raju become a saint?

**IV. Answer any Three of the following in not less than 150 words each.
selecting at least one from each group. **3X10=30****

(A) 1. Discuss Jane Austen's novel *Pride and Prejudice* as social comedy?
2. What are the admirable Qualities of Elizabeth Bennet?

(B) 1. Discuss the character of Raju?
2. Bring out the irony in the novel *The Guide*.

V. Answer the following in not less than 250 words each. **2X15=30**

A. What is the main theme in Jane Austen's *Pride and Prejudice*?

Or

What ways is Elizabeth different from the rest of the Bennet family? What does contrast reveal about her character?

B. Write a critical analysis of the novel *The Guide*.

Or

Raju in 'The Guide' was a victim of circumstances both in his early life and later life-Discuss.

000

Roll No

Code No: 9191123

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019

Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 1, Computer Applications

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer Any Two Questions

2x15=30

- 1) Explain Mailmerge in detail?
- 2) Discuss Primary and Secondary Memory?
- 3) Demonstration of Hyperlink and Book Mark using M.S.Word?
- 4) Explain to create a presentation in Powerpoint such as inserting a slide, deleting a slide and numbering?

II. Answer Any Three Questions

3x10=30

- 1) Explain I/O devices?
- 2) Explain any three Internal DOS commands with an example?
- 3) Explain any three External Dos commands with an example?
- 4) Explain operating system in details?
- 5) Explain the following:
 - (a) Graph
 - (b) Table
 - (c) D.O.S

III. Answer Any Four Questions

4x5=20

- 1) Write short note on types of computers?
- 2) Write about Header and Footer in MS-Office?
- 3) Draw a block diagram of a Computer? Explain a short note on Components of a computer?
- 4) Explain any three functions in M.S.Excel?
- 5) Write short note on Hardware and Software?
- 6) Write about Page step up in MS-Office?

[P T O]

IV. Answer ALL Questions

10x2=20

- 1) Define Computer?
- 2) Define Operating System?
- 3) Define Header ?
- 4) What is CPU?
- 5) Write a short cut for “PASTE”?
- 6) Define Memory?
- 7) List of two output devices?
- 8) Write a short cut for “PRINT”?
- 9) Define Slide show?
- 10) List any two External operators?

000

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI**Directorate of Distance Education****Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June 2019****Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 1, Yoga & Meditation****(Introduction to Yoga)**

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)**I. Multiple Choice questions****10x1=10**

1) Who is the author of Bhagavatgita.

- (a) Lord Krishna (b) Kapila Maharshi
(c) Vyasa Maharshi (d) Patanjali

2) Uddiyana belongs to

- (a) Asana (b) Pranayama (c) Mudra (d) Bandha

3) Which one of them is not from Astanga Yoga

- (a) Yama (b) Asana (c) Bandha (d) Dhyana

4) How many kumbhakar are there in Hatha Yoga Pradipika.

- (a) 10 (b) 9 (c) 8 (d) 6

5) How many upa-vayur are there

- (a) 7 (b) 10 (c) 5 (d) 8

6) Which of them is one among the schools of Yoga.

- (a) Samadhi (b) Niyama (c) Jnana Yoga (d) Mudra

7) How many sutras in Samadhi Pada of Patanjali Yoga Sutras.

- (a) 33 (b) 51 (c) 58 (d) 50

8) According to Patanjali the obtacles are

- (a) 7 (b) 9 (c) 10 (d) 6

9) How many Vrittis are there in Yoga sutras.

- (a) 5 (b) 10 (c) 6 (d) 9

10) Patanjali is an incarnation of

- (a) Siva (b) Brahma (c) Adishesu (d) Vishnu

II. One Word Answer**5x1=5**

1) What are the Pancha Vayus?

2) Who is the author of Yoga darshana?

3) What are the Yama and Niyamas?

4) What are the shat kriyas?

5) Write names of three yoga gurus.

III. Match the following

5x1=5

1) Asana	a) Trataka
2) Bhagavat Gita	b) Seetali
3) Indriyas	c) Bhakti Yoga
4) Pranayama	d) Eyes
5) Kriya	e) Vajra

IV. Answer any four of the following

4x5=20

- 1) Write about Samadhi and its types.
- 2) What are the characteristics of Soul (Qualities of atma)
- 3) Explain 'Yogahkarmasukausalam'
- 4) Write about 'Antharanga Yoga'
- 5) What is the importance of Yoga in modern life.

V. Answer any three of the following

3x10=30

- 1) What is Bahiranga Yoga? Explain?
- 2) Write about Dasa Mudras.
- 3) Explain briefly about Yoga in Upanishads.
- 4) What are the qualities of Sthitha Prajna according to Bhagavat Gita?

VI. Answer any two of the following

2x15=30

- 1) What are the astakumbhakas? Explain their method & benefits?
- 2) Explain various definitions of Yoga and its meaning, concepts, aim & objects?
- 3) What are the antharayas and explain how to over come according to yogadarshana?
- 4) Write an essay on 'Schools of Yoga'.

Roll No

Code No: 9191125

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri First Year Annual Examination May/June 2019

Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 1, Archakatva Pourohitya

(पञ्चाङ्गनिर्णयः..... ब्रह्मचर्याश्रमधर्माः)

Time 3 hrs.]

[Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन समाधत्त।** **15x1=15**
- (१) संस्काराणि कति ?
(२) उपनयने शुद्धिस्थानं किम् ?
(३) कानि जयतिथयः ?
(४) राधनक्षत्रदेवता का ?
(५) प्रजापतिदेवताकनक्षत्राणि ?
(६) साधारणनक्षत्राणि कानि ?
(७) द्विस्वभावराशयः के ?
(८) मकरसंक्रमणे किं कर्म करणीयम् ?
(९) शिवपञ्चयतनदेवताः काः ?
(१०) चौलकर्म कदा आचरन्ति ?
(११) पञ्चेष्टिकबलानि कानि ?
(१२) नक्षत्राणि कति ?
(१३) एकस्मिन् दिने तिस्रः तिथयः भवन्ति किम् ?
(१४) करणानि कति ?
(१५) उपनयनकर्म कदा आचरन्ति ?
- II. रिक्त स्थानानि पूर्यत।** **5x1=5**
- (१) वारात.....
(२) सप्तमशुद्धिः।
(३) नक्षत्राणि पूर्वत्रयः
(४) वसुदेवताकनक्षत्र.....।
(५)वाह्निः।
- III. प्रश्नद्वयं समाधत्त।** **2x15=30**
- (१) तिथिप्रकरणं स्पष्टयत।
(२) पञ्चदशकर्माणि विवृणुत।
(३) पञ्चकरहितं निरूप्य - पञ्चेष्टिकबलं विशदयत।
(४) एकविंशति महादोषान् विशदयत।

[P.T.O]

IV. त्रीणि समाधत्त।

3x10=30

- (१) ताराबलं - चन्द्रबलम्
- (२) पञ्चैष्टिकबलम्
- (३) नक्षत्रप्रकरणम्
- (४) ब्रह्मचर्य आश्रम नियमाः
- (५) वेद परिचयं कुरुत

V. चत्वारि समाधत्त।

4x5=20

- (१) काम्य कर्माणि
- (२) भिक्षाटनविधिः
- (३) महूर्तशुद्धिविषयाः
- (४) चन्द्रबलम्
- (५) सिद्धतिथयः
- (६) तिथेशः

000